

Nazwa przedmiotu/modułu:	Teoretyczne podstawy wychowania
Nazwa angielska:	Foundations of Education
Kierunek studiów:	Pedagogika
Poziom studiów:	Stacjonarne, I-go stopnia – licencjackie
Profil studiów	praktyczny
Jednostka prowadząca:	Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Humanistycznych i Społecznych, Zakład Pedagogiki
Opracował:	dr L. Albański

I Formy zajęć, liczba godzin

Semestr	W	C	L	WR	Inne*	Łącznie	ECTS
1	15	-		30	-	45	4

II Cel przedmiotu

C1 – Zaznajomienie i ugruntowanie wiedzy o przedmiocie, terminologii, rozwoju teorii wychowania, modelach (układach) oraz relacjach wobec wybranych obszarów działalności wychowawczej

C2 – Ugruntowanie wiedzy o założeniach wychowania (w kontekście historycznym i współczesnym)

C3 - Ugruntowanie wiedzy o powiązaniach (układach) metod wychowania (układu ideowego, teoretycznego i praktycznego);

C4- Umiejętność posługiwania się językiem „teorii wychowania” dla opisu społecznej praktyki edukacyjnej.

C5 - Umiejętność doboru stosownych metod wychowania do opisu i analizy rzeczywistości edukacyjnej

C6 – Umiejętność budowania etycznych relacji z podmiotami edukacyjnymi i innymi podmiotami otoczenia bliższego i dalszego oraz ponoszenia odpowiedzialności za podejmowane decyzje

C7 – Umiejętność wyzwalania indywidualnych i grupowych zdolności wychowawczych i krytyczno - analitycznych

III Wymagania wstępne**IV Oczekiwane efekty uczenia się****WYKŁADY**

EU 1 – Student zna elementarną terminologię używaną w obszarze teorii wychowania (rozumie jej źródła historyczne i współczesne oraz zastosowania w obrębie subdyscyplin pedagogicznych i pokrewnych dyscyplin naukowych).

EU 2 – Student ma elementarną wiedzę o podstawowych założeniach teorii i metod wychowania i ich miejscu w obszarze nauk pedagogicznych oraz o jej przedmiotowych i metodologicznych powiązaniach z innymi elementami w ramach subdyscyplin pedagogicznych i dyscyplin naukowych;

EU 3 - Student ma uporządkowaną wiedzę w odniesieniu do wybranych modeli wychowania

będących podstawą świadomej aktywności edukacyjnej; ma podstawową wiedzę o najważniejszych etapach rozwoju systemów i doktryn oraz rozumie związane z tymi procesami zmiany, ze szczególnych uwzględnieniem podejść praktycznych;

EU 4 – Student umie wyprowadzać podstawowe wnioski związane z wprowadzaniem założeń wychowawczych i ich wpływu na lokalny systemu edukacyjny (analizować przyczyny i skutki, zwłaszcza w jego wymiarze lokalnym) i zagrożeniami kryzysowymi, jakie rodzi

WARSZTATY:

EU 5 – Student zna założenia poszczególnych teorii wychowania i potrafi rozróżnić je w ramach różnych kryteriów; ma wiedzę dotyczącą poszczególnych metod wychowania, ich prawidłowości i zakłóceń; odnosi ją do wybranych obszarów działalności pedagogicznej (sposobów ich wprowadzania)

EU 6 - Student potrafi wyszukiwać, weryfikować, prognozować i w kreatywny oraz skuteczny sposób wykorzystywać informacje pochodzące z różnych źródeł, jest także świadomy procesów kształtowania więzi społecznych poprzez instytucje edukacyjne (po wprowadzeniu założeń określonej teorii i metody wychowawczej)

EU 7 - posługuje się zdobytą wiedzą w praktycznej działalności pedagogicznej, rozumie społeczne znaczenie wiedzy pedagogicznej,

EU 8 - posiada samowiedzę dotyczącą własnego profesjonalizmu oraz osobistych możliwości i ograniczeń, jest gotów do pracy nad własnym rozwojem, także podczas pedagogicznej działalności praktycznej,

V Treści programowe:

Forma zajęć: wykłady i warsztaty		Liczba godzin
W1	Teoria wychowania – jej zadania i funkcje, związek teorii wychowania z praktyką, różnorodność modeli wychowania, teoria wychowania a inne dyscypliny pedagogiki	2
W2	Podstawowe paradygmaty i ideologie współczesnego wychowania – alternatywność w myśleniu o wychowaniu	2
W3	Istota i wieloznaczność współczesnego rozumienia wychowania i edukacji – teoretyczne i koncepcyjne ujęcia wychowania, uniwersalizm w myśleniu o wychowaniu, kontrowersje w dyskusjach o wychowaniu	2
W4	Podstawowe właściwości współczesnego wychowania	2
W5	Prakseologiczne podejście do wychowania i organizacji pracy wychowawczej	2
W6	Edukacja aksjologiczna i wychowanie do wartości	2
W7	Teoria wychowania – jej zadania i funkcje, związek teorii wychowania z praktyką, różnorodność modeli wychowania, teoria wychowania a inne dyscypliny pedagogiki	2
W8	Podstawowe paradygmaty i ideologie współczesnego wychowania – alternatywność w myśleniu o wychowaniu	1
	Suma godzin	15
Wr.1	Wybrane koncepcje wychowania i ich możliwości praktycznego przełożenia w warunkach współczesności, m. in. C. Freineta, R.	4

	Steinera, H. Parkhurst, P. Petersena, J. Deweya czy M. Montessori;	
Wr.2	Egzystencjalizm w wychowaniu;	3
Wr.3	Pedagogika krytyczna i emancypacyjne podejście do wychowania;	5
Wr.4	Autorytarne i antyautorytarne koncepcje wychowania;	5
Wr.5	Pedagogika postmodernistyczna	4
Wr.6	Wybrane koncepcje wychowania i ich możliwości praktycznego przełożenia w warunkach współczesności, m. In. C. Freineta, R. Steinera, H. Parkhurst, P. Petersena, J. Deweya czy M. Montessori;	4
Wr.7	Egzystencjalizm w wychowaniu;	3
Wr.8	Pedagogika krytyczna i emancypacyjne podejście do wychowania;	2
Suma godzin		30
VI Narzędzia dydaktyczne		
1.	Wykresy, diagramy, podręczniki i teksty przedmiotowo-metodyczne, podręczniki i artykuły w publikacjach zbiorowych	
2.	Przykłady prac, przykłady systemów pedagogicznych, krótkie filmy instruktażowe	
3.	Urządzenia interkomunikacyjne (tablica interaktywna, rzutnik multimedialny) oraz laptop	
VII Metody dydaktyczne		
	Dyskusja (1), burza mózgów (2), krótkie filmy (3), prezentacje (4)	
VIII Sposoby oceny (F – formująca, P – podsumowująca)		
F1.	Praca indywidualna i w grupach	
F2.	Indywidualne formy wypowiedzi ustnych	
F3.	Indywidualne formy wypowiedzi mailowych na zadany temat	
F4.	Grupowe projekty przykładowych tematów prac, problemów wychowawczych wynikających z wprowadzenia określonego systemu	
P1.	Indywidualna wypowiedź pisemna w formie opracowania wybranego narzędzia	
P2.	Test sprawdzający wiedzę i umiejętności	
IX Obciążenie pracą studenta		
Forma aktywności		Łączna i średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)		45
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie konsultacji, średnio na studenta)		18
Przygotowanie się do zajęć		32
Przygotowanie indywidualnego projektu wypowiedzi pisemnej		25
SUMA		120
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU		4
X Literatura podstawowa i uzupełniająca		

Literatura podstawowa:

G. L. Gutek, Filozoficzne i ideologiczne podstawy edukacji, Gdańsk 2003
 Cz. Kupisiewicz, Z dziejów teorii i praktyki wychowania. Podręcznik akademicki, Kraków 2012
 H.-H. Krüger, Wprowadzenie w teorie i metody badawcze nauk o wychowaniu, Gdańsk 2005
 B. Śliwerski, Współczesne teorie i nurty wychowania, Kraków 1998
 B. Śliwerski, Pedagogika. Podstawy nauk o wychowaniu, t.1, Gdańsk 2006
 Pedagogika. Dyscypliny i dziedziny wiedzy o edukacji, t. 3-4, red. B. Śliwerski, Gdańsk 2010
 Z. Kwieciński, B. Śliwerski, Pedagogika, t. 1 i 2, Warszawa 2003
 Edukacja alternatywna. Nowe teorie, modele badań i reformy, red. J. Piekarski, B. Śliwerski, Kraków 2000
 Wychowanie. Pojęcia. Procesy. Konteksty. Interdyscyplinarne ujęcie, red. M. Dudzikowa, M. Czerepaniak – Walczak, t. 1-5, Gdańsk 2007
 M. Łobocki, Teoria wychowania w zarysie, Kraków 2003

Literatura uzupełniająca:

Alternatywy myślenia o /dla edukacji, red. Z. Kwieciński, Warszawa 2000
 K. Olbrycht, Prawda, dobro i piękno w wychowaniu człowieka jako osoby, Katowice 2000.
 W. Cichoń, Wartości, człowiek, wychowanie, Kraków 1996
 K. Szewczyk, Wychować człowieka mądrego. Zarys etyki nauczycielskiej, Warszawa – Łódź 1999
 Spory o edukację. Dylematy i kontrowersje we współczesnych pedagogiach, red. Z. Kwieciński, L. Witkowski, Warszawa 1993

**XI TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI
 PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD ICH WERYFIKACJI**

Efekty uczenia się	Odniesienie danego efektu do efektów zdefiniowanych dla całego programu (PEU)	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
EU 1	K_W01, K_W03, K_U02, K_U04 K_K01, K_K06	C1,	W1, W2	1, 2	3,4	F2
EU 2	K_W02, K_U01	C2,	W3, W4, W5,W6	1,2	3,4	F2
EU 3	K_W09, K_U8, K_K_U14, K_K04, K_K07,	C3,	W7, W8,	1,2	1,3,4	P2
EU 4	K_W03, K_W02, K_W05, K_W09 K_U02, K_U05 K_K10	C1, C2, C3	W3, W4, W5,W6 wr. 1, wr. 2, wr. 3, wr.4, wr. 5, wr. 6	2,3	1,2,4	F1,F3
EU 5	K_U12,	C4, C5,	W9, W10,	1, 2,3	1,2,4	F1,F3

	K_K07,	C6, C7	wr. 5, wr.6 wr. 7, wr. 8,			
EU 6	K_W14, K_U05, K_U14 ,	C4, C5, C6, C7	W7, W8, wr. 5, wr.6 wr. 7, wr. 8,	2,3	1,2,4	F1,F3
EU 7	K_K03, K_K04, K_K05	C6, C7, C8	wr.6 wr. 7, wr. 8,	1, 2,3	1,2,4	P1
EU 8	K_U09, K_U10,	C6, C7	W7, W8, W14, wr. 7. wr. 8,	1, 2.3	1,2,4	P1

XII ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW UCZENIE SIĘ

-Student wykazuje dostateczny (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

-Student wykazuje dobry stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 70% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

-Student wykazuje bardzo dobry stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

XIII DODATKOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Informacja, gdzie można zapoznać się z materiałami do zajęć, np. prezentacjami, instrukcjami do laboratorium itp.*